

VRIJZINNIG CENTRUM DE HOEKSTEEN

JAARPROGRAMMA

2017 -2018

Afdeling van Vrijzinnigen Nederland
Adres: Rozenboomlan 119, 2274 HK Voorburg
Telefoon 070 386 34 13
Website: www.vrijzinnigcentrumdehoeksteen.nl

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	pag. 3
Achtergrond en informatie	pag. 4
Samenwerkingen	pag. 5
AGENDA	pag. 6/7/8
PROGRAMMA IN VOORBURG	
Hoeksteenlezingen	
- Petrus: leerling, leraar, mythe	pag. 9
- Religie en muziek	pag. 10
- Mijn brein denkt niet, ik wel	pag. 10
- Iconen, vensters op het eeuwige	pag. 11
- Leven met de dood	pag. 12
- Echo's van licht, over de poëzie van Hans Andreus	pag. 12/13
Tweede zondagen van de maand	
- Het levensverhaal van Ruth	pag. 13
- Het levensverhaal van Esther	pag. 13
- Joodse leerverhalen uit het Chassidsme	pag. 14
- Het verhaal van Saul en David	pag. 14
- Taizé viering	pag. 14
Koffieconcerten op zondagmorgen	
- Herdenkingsconcert	pag. 15
- Het leven van Kurt Welle in songs, verhaal en beeld	pag. 15
- Het blazersensemble <i>Voor de wind</i>	pag. 16
- Twee kwartetten concert <i>Homus en Huygens</i>	pag. 16
Ontmoeting	pag. 16
Lees- en gesprekskringen	
-De filosofie van <i>De kleine Prins</i>	pag. 17
-Spinoza 2	pag. 17
-Seneca en gelukkig leven	pag. 17/18
-Hier ben ik	pag. 18
-Overdenkingen van Meester Eckhart	pag. 18/19
-De Griekse en Latijnse leeskringen	pag. 19
En verder...	
-Film in De Hoeksteen	pag. 20
- Kerkproeverij	pag. 20
- Inzamelingsvoedselbank	pag. 20
- Nieuwjaarsbijeenkomst	pag. 20
-Viering bevrijdingsdag	pag. 21
-Theemiddag	pag. 21
-De contactgroep	pag. 21
-Het Hoeksteenkoor	pag. 21
PROGRAMMA IN SASSENHEIM	
-Zondagochtendbijeenkomsten en koffieochtenden	pag. 22
-Lezing <i>Milieu en duurzaamheid in de wereldgodsdiensten</i>	pag. 22
PROGRAMMA IN OEGSTGEEST	
- Gesprekskring <i>Naar innerlijke stilte</i>	pag. 23
Colofon	pag. 24

VRIJZINNIG CENTRUM DE HOEKSTEEN

JAARPROGRAMMA 2017 -2018

VOORWOORD

Met genoegen bieden wij u hierbij het **jaarprogramma 2017-2018** van het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen aan.

Naast de kerkdiensten, waaraan het **Hoeksteenkoor** op regelmatige basis medewerking verleent, zijn er in ons gebouw in Voorburg op zes zondagochtenden **Hoeksteenlezingen**, aanvang 10.30 uur. De onderwerpen van deze lezingen zijn heel divers en liggen op religieus terrein of op het raakvlak van religie en cultuur.

Regelmatig zijn er op de tweede zondag van de maand **alternatieve bijeenkomsten**, van 10.30 uur tot ca. 12.00 uur.

Er is steeds gelegenheid om na afloop bij een kopje koffie of thee met elkaar van gedachten te wisselen.

Daarnaast vinden **diverse koffieconcerten** op zondagochtend plaats. In januari 2018 is er weer een **nieuwjaarsbijeenkomst** en er zijn enkele **filmmiddagen** gepland in februari.

Door de week worden er een verscheidene **gespreks- en leeskringen** gehouden o.l.v. ds. Bezemer; ook worden de **Griekse en Latijnse leeskringen** voortgezet.

OntMoeting geeft op de eerste donderdag van de maand gelegenheid tot gesprek en gezelligheid.

Actuele informatie over de activiteiten van het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen vindt u in ons maandblad *Stemmen uit het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen* - kortweg Stemmen - of op onze website www.vrijzinnigcentrumdehoeksteen.nl en voor wat de Hoeksteenlezingen betreft ook op de website www.cultuurpuntleidschendam-voorburg.nl.

Verder verwijzen we u naar publicaties in de plaatselijke pers. Wij zien weer uit naar een inspirerend seizoen.

Met vriendelijke groet,

het bestuur en de leden van de programmacommissie: Katrijne Bezemer, Gerty Hornman, Marijke van Proosdij en Wim Toes.

Afbeelding voorplaat skyline silhowet Den Haag vanuit Voorburg

ACHTERGROND EN INFORMATIE

Geschiedenis

De Vereniging van Vrijzinnig Godsdienstigen, in de wandeling Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen genoemd, is opgericht in 1906 en kwam voort uit de wens om op meer vrijzinnige wijze om te gaan met geloofsvraagstukken en religie dan in de kerken toentertijd gebruikelijk was. In 1944 heeft deze zich als 'afdeling Voorburg' aangesloten bij de vrijzinnige Nederlandse Protestanten Bond, nu Vrijzinnigen Nederland genaamd. Dit is een landelijke overkoepelende vereniging bestaande uit ruim vijftig merendeels kleine zelfstandige afdelingen die in verenigingsvorm georganiseerd zijn; info Vrijzinnigen Nederland: www.vrijzinnigen.nl.

Het werkgebied van de in 1920 opgerichte afdeling Sassenheim/Lisse e.o. van Vrijzinnigen Nederland is organisatorisch onder De Hoeksteen komen te vallen, waarmee deze een regionale functie heeft gekregen.

Open en ondogmatisch

In de loop der jaren hebben mensen van verschillende religieuze achtergrond de weg naar De Hoeksteen gevonden. Ook is de laatste jaren de belangstelling van mensen zonder kerkelijke achtergrond toegenomen.

Het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen wil op een open wijze omgaan met religie en levensvragen. Het vindt de individuele vrijheid en verantwoordelijkheid ook op religieus gebied voor een ieder van grote betekenis.

Het wil aan elk mens ruimte bieden om tot een eigen levensvisie/Godsbeeld te komen en kent dan ook geen geloofsbelijdenis.

Vrijzinnig Christendom en meer

Tijdens de zondagse kerkdiensten wordt veel aandacht gegeven aan het christendom – het Centrum stamt uit een vrijzinnig-christelijke traditie – en aan het leven en de leer van Jezus van Nazareth.

Maar er is tevens ruimte voor het religieus-humanisme en andere denkwijzen.

Veel leden vinden hun inspiratie ook in de natuur en/of kunst- en cultuuruitingen zoals poëzie, schilderkunst en muziek.

In gesprek

Het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen wil een plaats bieden waar gemeenschappelijk tijd en aandacht aan het Hogere, God of de Bron van ons bestaan wordt gegeven. Tevens is het een plaats waar mensen op respectvolle wijze met elkaar omgaan en met elkaar zowel vreugdevolle als droevige tijden kunnen delen.

Daarnaast kunnen mensen met elkaar in gesprek komen over levensvragen en religie, opdat een ieder zijn mening kan vormen en deze, als men dat wil, kan delen met anderen. Daarbij hoort ook het kennis nemen van andere visies dan de eigen.

Naast kerkdiensten, lezingen, concerten op zondag, kringen en koffieochtenden, waar iedereen welkom is, biedt het centrum:

- pastorale zorg en aandacht aan zijn leden via de voorganger van het Centrum en de contactgroep
- begeleiding van rouw-, trouw- en doopdiensten

Lid of vriend

Om van het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen lid of vriend te worden, kunt u zich wenden tot de secretaris, mw. G. Vallenduuk-Visser.

Het is mogelijk uw jaarlijkse bijdrage geheel fiscaal aftrekbaar te maken door deze vast te leggen voor een periode van minimaal vijf jaar. Onze penningmeester kan u het benodigde formulier hiervoor verstrekken: mw. M.P.E. Geervliet-Struikenkamp, tel. 070 383 15 15 of penningmeesterhoeksteen@gmail.com

De minimale bijdrage per jaar is: lid € 105,00; leden-echtpaar € 160,00 en vriend € 75,00.

Naast deze bijdragen zijn donaties en legaten zeer welkom voor de instandhouding van onze vereniging. Verdere informatie kunt u vinden op de website www.vrijzinnigcentrumdehoeksteen.nl, of bij onze secretaris: tel. 0252 213 998, of secretarishoeksteen@gmail.com, ook als u ons blad *Stemmen* kosteloos wilt

ontvangen.

Als u op de hoogte wilt blijven van onze activiteiten kunt u zich hiervoor ook bij de secretaris opgeven.

Verhuur kerkgebouw

Het is mogelijk het kerkgebouw of delen daarvan per dagdeel te huren voor activiteiten voor zover niet strijdig met onze doelstellingen.

Voor informatie verwijzen we u naar dhr. J.J. Jager, tel. 06 206 17 539, of jagerjjan@gmail.com.

SAMENWERKINGEN

Vrijzinnige kerken

Het **Vrijzinnig Beraad** bestaat uit afgevaardigden van VVP Den Haag, Doopsgezinden Den Haag, Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen, Remonstranten Den Haag, Remonstranten Delft, NPB Wassenaar en het Apostolisch Genootschap Den Haag. Zij komen tweemaal per jaar bijeen voor overleg over gemeenschappelijke activiteiten.

In de zomermaanden worden verscheidene ontmoetingen, de **vrijzinnige zomerontmoetingen**, georganiseerd door de vrijzinnige kerken in de regio Den Haag.

De data en het programma worden aangekondigd in Stemmen en via onze website.

Bibliotheek aan de Vliet

Het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen werkt samen met de **Bibliotheek aan de Vliet**, met de locaties Leidschendam, Rijswijk, Stompwijk en Voorburg. Deze samenwerking houdt in dat over en weer aandacht wordt geschonken aan elkaars activiteiten op het gebied van cultuur, religie en muziek.

Een aantal lezingen organiseren wij samen met de Bibliotheek aan de Vliet, locatie Voorburg, Koningin Julianalaan 257. Vertegenwoordigster is mw. Juanita Diemel – Consulent Cultuur.

Voor meer informatie: www.bibliotheekaandevliet.nl.

Regio Rijnmond

Het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen is onderdeel van de Regio Rijnmond van Vrijzinnigen Nederland, bestaande uit de afdelingen Brielle, Hardinxveld/Giessendam, Oud-Beijerland, Rotterdam, Schiedam, Tholen, Voorburg/Sassenheim en Wassenaar.

Elk voorjaar organiseert een van de aangesloten afdelingen een **Regiodag** met een gevarieerd programma. De Regiodag in 2018 is gepland op zondag 22 april in Schiedam.

Vocale en instrumentale muziek

Op het muzikaal vlak geniet De Hoeksteen bij de organisatie van concerten ondersteuning van de muziekcommissie, bestaande uit Julia Bronkhorst, Frits Muusse, Simon van Proosdij, Ton Spruijt en Wim Toes.

De Vrijplaats

Het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen en **De Vrijplaats**, voorheen Modern Beraad te Den Haag, wisselen programmagegevens uit.

Zie voor meer informatie de link in onze website www.vrijzinnigcentrumdehoeksteen.nl.

AGENDA

Alle activiteiten vinden plaats in ons gebouw, Rozenboomlaan 119 te Voorburg, tenzij anders vermeld. De bijeenkomsten en lezingen zijn toegankelijk voor iedereen. Voor de lezingen en concerten wordt entree geheven zoals in de toelichtingen vermeld. Deze vindt u na de agenda. Voor sommige kringen wordt aan deelnemers die geen lid of vriend van het Vrijzinnig Centrum zijn een bijdrage gevraagd.

SEPTEMBER 2017

- Di 5 14.00 u Griekse leeskring
- Do 7 10.30 u OntMoeting
- Za 9 10.00 u Kerkproeverij, *informatiemarkt* in de Hoeksteen tot 15.00 uur
- Zo 17 10.00 u Oecumenische Parkdienst in park Rusthoff, **Sassenheim**
- Zo 24 10.30 u Kerkdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor, opening van het nieuwe seizoen, aansluitend lunch

OKTOBER 2017

- Zo 1 10.30 u Hoeksteenlezing *Petrus: leerling, leraar, mythe*, spreker Fik Meijer
- Di 3 14.00 u Latijnse leeskring
- Do 5 10.30 u OntMoeting
- Zo 8 10.30 u Het levensverhaal van Ruth
- Di 17 15.00 u Kring *Filosofie van De kleine prins*, o.l.v. drs. K. Bezemer
- Zo 22 10.30 u Kerkdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor
- Do 26 19.45 u Avondkring *Spinoza 2*, o.l.v. drs. K. Bezemer

NOVEMBER 2017

- Do 2 10.30 u OntMoeting
- Do 2 19.45 u Avondkring *Seneca en gelukkig leven*, o.l.v. drs. K. Bezemer
- Zo 5 10.30 u Hoeksteenlezing *Religie en muziek*, spreker Aukelien van Hoytema
- Di 7 15.00 u Kring *Filosofie van De kleine prins*, o.l.v. drs. K. Bezemer
- Do 9 19.30 u Ledenvergadering
- Za 11 10.00 u Inzamelingsactie t.b.v. de voedselbank, tot 15.00 uur
- Zo 12 10.30 u Het levensverhaal van Esther
- Di 14 14.00 u Griekse leeskring
- Do 16 19.45 u Avondkring *Spinoza 2*, o.l.v. drs. K. Bezemer
- Do 23 19.45 u Avondkring *Seneca en gelukkig leven*, o.l.v. drs. K. Bezemer
- Zo 26 10.30 u Kerkdienst, herdenking van de overledenen, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor
- Zo 26 12.00 u Kort herdenkingsconcert met Julia Bronkhorst, zang en Debora Nemko, piano
- Di 28 15.00 u Kring *De filosofie van de kleine prins*, o.l.v. drs. K. Bezemer
- Do 30 19.45 u Avondkring *Spinoza 2*, o.l.v. drs. K. Bezemer

DECEMBER 2017

- Zo 3 10.30 u Hoeksteenlezing *Mijn brein denkt niet, ik wel*, spreker Arie Bos
Wo 6 20.00 u Lezing *Milieu en duurzaamheid in de wereldgodsdiensten*,
spreker drs. K. Bezemer, in **Sassenheim**
Do 7 10.30 u OntMoeting
Do 7 19.45 u Avondkring *Seneca en gelukkig leven*, o.l.v. drs. K. Bezemer
Zo 10 14.30 u Gezamenlijke adventviering
Di 12 14.00 u Latijnse leeskring
Ma 25 10.30 u Kerstdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor

JANUARI 2018

- Di 2 14.00 u Griekse leeskring
Do 4 10.30 u OntMoeting
Zo 7 10.30 u Nieuwjaarsbijeenkomst m.m.v. het Muze-ensemble
Do 11 19.45 u Avondkring *Seneca en gelukkig leven*, o.l.v. drs. K. Bezemer
Di 16 15.00 u Kring *Hier ben ik*, o.l.v. drs. K. Bezemer
Do 18 19.45 u Avondkring *Overdenkingen van Meester Eckhart*, o.l.v. drs. K. Bezemer
Zo 28 10.30 u Kerkdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor

FEBRUARI 2018

- Do 1 10.30 u OntMoeting
Zo 4 10.30 u Hoeksteenlezing *Iconen, vensters op het eeuwige*, spreker Jarek Kubacki
Di 6 15.00 u Filmmiddag *Eline Vere*, deel 1
Do 8 19.45 u Avondkring *Overdenkingen van Meester Eckhart*, o.l.v. drs. K. Bezemer
Zo 11 10.30 u Joodse leer verhalen uit het Chassidisme
Di 13 14.00 u Latijnse leeskring
Do 15 15.00 u Filmmiddag *Eline Vere*, deel 2
Zo 18 12.00 u Koffieconcert *Het leven van Kurt Weill in songs, verhaal en beeld*,
Aukelien van Hoytema, zang en Carel Schweig, piano
Di 20 15.00 u Kring *Hier ben ik*, o.l.v. drs. K. Bezemer
Do 22 15.00 u Gesprekskring *Naar innerlijke stilte*, o.l.v. drs. K. Bezemer, **Oegstgeest**
Zo 25 10.30 u Kerkdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor

MAART 2018

- Do 1 10.30 u OntMoeting
Zo 4 10.30 u Hoeksteenlezing *Leven met de dood*, spreker Leo Fijen
Do 8 19.45 u Avondkring *Overdenkingen van Meester Eckhart*, o.l.v. drs. K. Bezemer
Di 13 14.00 u Griekse leeskring
Di 20 15.00 u Kring *Hier ben ik*, o.l.v. drs. K. Bezemer
Do 22 15.00 u Gesprekskring *Naar innerlijke stilte*, o.l.v. drs. K. Bezemer, **Oegstgeest**
Zo 25 12.00 u Koffieconcert blazersensemble *Voor de Wind*
Do 29 Avondmaal **Sassenheim**, zie t.z.t. *Stemmen*
Vr 30 19.30 u Avondmaal **Voorburg**

APRIL 2018

- Zo 1 10.30 u Kerkdienst Pasen, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor, aansluitend lunch
- Di 3 14.00 u Latijnse leeskring
- Do 5 10.30 u OntMoeting
- Zo 8 10.30 u Het verhaal van Saul en David
- Di 10 19.30 u Ledenvergadering
- Do 12 19.45 u Avondkring *Overdenkingen van Meester Eckhart*, o.l.v. drs. K. Bezemer
- Zo 15 12.00 u Koffieconcert door het Homuskwartet en het Huygenskwartet
- Di 17 15.00 u Kring *Hier ben ik*, o.l.v. drs. K. Bezemer
- Do 19 15.00 u Gesprekskring *Naar innerlijke stilte*, o.l.v. drs. K. Bezemer, **Oegstgeest**
- Zo 22 **Regiodag in Schiedam**
- Zo 29 10.30 u Kerkdienst, Menno Hofman, m.m.v. het Hoeksteenkoor

MEI 2018

- Do 3 10.30 u OntMoeting
- Za 5 10.30 u Viering Bevrijdingsdag
- Zo 6 10.30 u Hoeksteenlezing *Echo's van licht*, spreker Ruud Bartlema
- Di 8 14.00 u Griekse leeskring
- Zo 13 10.30 u Taizé viering, drs. K. Bezemer, m.m.v. Henriek Dijkstra
- Do 17 15.00 u Gesprekskring *Naar innerlijke stilte*, o.l.v. drs. K. Bezemer, **Oegstgeest**
- Zo 20 10.30 u Kerkdienst Pinksteren, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor

JUNI 2018

- Di 5 14.00 u Latijnse leeskring
- Do 7 10.30 u OntMoeting
- Zo 24 10.30 u Kerkdienst, ds. K. Bezemer, m.m.v. het Hoeksteenkoor

JULI 2018

- Di 3 14.00 u Griekse leeskring
- Do 5 10.30 u OntMoeting

AUGUSTUS 2018

- Di 7 14.00 u Latijnse leeskring
- Vr 10 14.30 u Theemiddag bij Wim Toes

TOELICHTING BIJ DE ACTIVITEITEN

PROGRAMMA IN VOORBURG

HOEKSTEENLEZINGEN

Petrus, door Peter Paul Rubens

PETRUS: leerling, leraar, mythe

Spreker Fik Meijer

Zondag 1 oktober, 10.30 uur

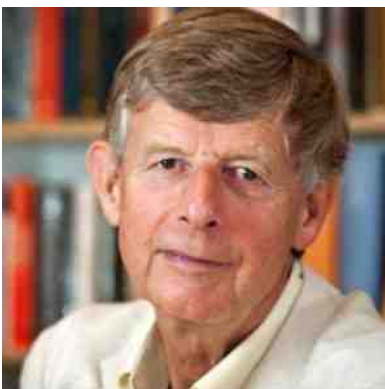
Entree: € 7,00; Hoeksteenleden en -vrienden € 5,00; incl. koffie/thee

In zijn lezing behandelt Fik Meijer Petrus als leerling van Jezus, als leraar en als mythe. Hij volgt Petrus in de evangeliën en in de Handelingen van de apostelen. De visser uit Kapernaüm lijkt voorbestemd voor een grote carrière in de beweging van Jezus, maar eerst moet hij met vallen en opstaan een ontwikkeling doormaken. Zijn zwakheden komen naar voren, zijn geloof schiet herhaaldelijk tekort. Toch wordt hij na de kruisdood van Jezus de voorman van de Jeruzalemgemeente.

Dan verdwijnt Petrus uit beeld. Wat is er van hem geworden? Heeft hij gepreekt in Jeruzalem. Korinte of Babylon, of in Rome? Voor Fik Meijer misschien wel de theorie met de grootste dosis speculatie is het door de Rooms-katholieke kerk uitgedragen standpunt dat de apostel Petrus, Jezus' meest vooraanstaande leerling, onder de Sint-Pieter begraven ligt. Meer dan een miljard gelovigen gaan daarin mee. Ze twijfelen er niet aan dat Petrus in Rome heeft gepreekt en er de martelaarsdood is gestorven. Zijn lichaam zou zijn begraven recht onder het hoofdaltaar. Maar wat is de basis van deze veronderstelling? In ieder geval ligt die niet in de tijd van Petrus zelf en ook niet in de jaren daarna. De literaire bronnen uit de tweede helft van de eerste eeuw verhalen niets over zijn komst naar Rome.

In de tweede eeuw vonden de christenen dat het toch niet zo kon zijn dat de man, die door Jezus was uitgekozen om op hem zijn kerk te bouwen, in het niets was verdwenen. Geleidelijk brachten ze het verhaal in omloop dat Petrus naar Rome was gegaan. De traditie begon bescheiden, maar dijde langzaam uit totdat kort na 300 door bisschop Eusebius als vaststaand werd aangenomen dat Petrus in Rome had gepreekt en de marteldood was gestorven.

Maar verhalen alleen zijn niet genoeg. Er moest natuurlijk ook archeologisch bewijs worden gevonden. Diezelfde bisschop Eusebius vertelt in een enkele zin dat een zekere Gaius honderd jaar eerder had gezegd dat hij het tropaion, het zegeteken van Petrus, kon aanwijzen in een necropool in het Vaticaan. Meer niet, hij had het niet over een graf, hij sprak alleen over een monumentje dat in de dodenstad was opgericht omdat Petrus in Rome om zijn geloof was gekruisigd. Keizer Constantijn was er in ieder geval vast van overtuigd dat het zegeteken op het graf van Petrus stond en bouwde de basiliek van Petrus recht erboven. Vanaf dat moment was iedere twijfel geweken of Petrus hier werkelijk begraven was.

Fik Meijer

Fik Meijer was tot zijn pensioen hoogleraar Oude Geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam. Hij heeft verscheidene boeken geschreven, o.a. over Jezus, Petrus en Paulus. In oktober verschijnt *Via Appia. Met Horatius langs de koningin van de wegen*.

RELIGIE EN MUZIEK

Spreker Aukelien van Hoytema

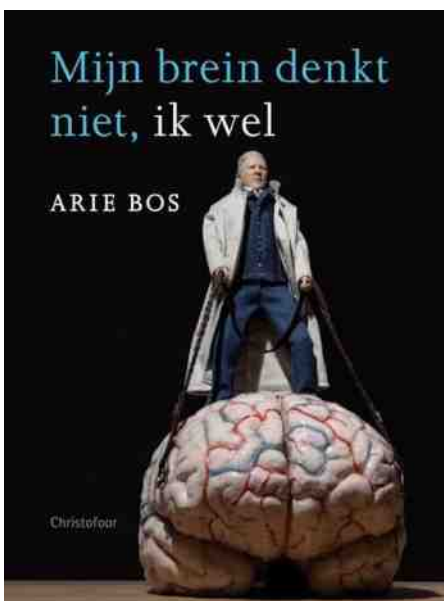
Zondag 5 november, 10.30 uur

Entree: € 7,00; Hoeksteenleden en -vrienden € 5,00; incl. koffie/thee

Als een rode draad loopt religie door de muzikale uitingen van de mensheid. Van de ritmiek bij het bezweren van de elementen als storm, regen en onweer, van de primitieve mens tot de subtiele religieus-geïnspireerde composities van de hedendaagse componist Arvo Paert. Wellicht bestond religieuze muziek al eerder dan wereldlijke. Het is een feit dat onze westerse klassieke muziek voor een groot deel haar wortels heeft in de muzikale rituelen van diverse geloven. De bronnen daarvan kunnen we vinden in het Midden-Oosten, het oude Griekenland en het jonge christendom en het Gregoriaans wordt in het algemeen beschouwd als de bakermat van ónze muzikale beschaving.

Vanaf de late middeleeuwen zijn scheppende kunstenaars niet meer anoniem en kennen we ze bij naam. En zo kunnen we een keten van componisten benoemen, die zich hebben laten inspireren door het geloof. Er zijn componisten geweest die muziek hebben gecomponeerd voor een ander geloof dan het hunne. Sweelinck componeerde voor de protestanten, hoewel hij altijd katholiek bleef. De Lutherse Bach componeerde katholieke muziek. De van oorsprong Joodse Mahler liet zich inspireren door de mystieke kant van het katholicisme ver voordat hij zich bekeerde tot dat geloof. Aukelien van Hoytema zal met muzikale voorbeelden die keten van muzikaal-religieuze uitingen volgen en daarbij ook een aantal beelden vertonen.

Aukelien van Hoytema: musicoloog – presentatrice – zangeres - publicist

MIJN BREIN DENKT NIET, IK WEL

Spreker Arie Bos

Zondag 3 december, 10.30 uur

Entree: € 7,00; Hoeksteenleden en -vrienden € 5,00; incl. koffie/thee

Zijn wij ons brein? Als dat zo zou zijn zou dat problemen geven met verantwoordelijkheid voor onze daden, de authenticiteit van onze persoonlijkheid, de waarde van onze liefde en misschien zelfs de beschermwaardigheid van ons leven. We zouden dan geen wezens meer zijn, maar dingen. Onze daden zouden niet onze daden zijn, met ons als dader, maar natuurverschijnselen die nu eenmaal door hersenen worden geïnitieerd. Maar misschien hebben neurowetenschappers die dit beweren gewoon ongelijk.

Arie Bos zal aan de hand van de neurowetenschappelijke literatuur laten zien dat de zaken geheel anders liggen.

Arie Bos is gepensioneerd huisarts in Amsterdam en auteur van *Hoe de stof de geest kreeg* en *Mijn brein denkt niet, ik wel*.

ICONEN: vensters op het Eeuwige

Spreker Jarek Kubacki

Zondag 4 februari, 10.30 uur

Entree € 7,00 aan de zaal voor Hoeksteenleden en -vrienden € 5,00;
incl. koffie/thee

Iconen zijn 'in'. Je komt ze overal tegen. Ze worden bewonderd, geschilderd, verzameld. Steeds vaker komen we ze ook in onze kerken tegen. De aantrekkingskracht die ze op ons uitoefenen, is soms verbazingwekkend. Maar realiseren we ons eigenlijk dat achter die mysterieuze afbeeldingen een niet minder mysterieuze wereld schuilgaat? Een wereld van ideeën, spirituele ervaringen, theologische en wijsgerige opvattingen? Wat heeft een icoon bijvoorbeeld met het wereldbeeld van Plato te maken? Of met het begrip 'symbool'? Waarom krijgen we soms de indruk dat een icoon ons als het ware in zich 'opneemt', zodat we geen toeschouwers meer zijn maar er deel van gaan uitmaken? En kun je een band met iconen opbouwen, terwijl je beslist geen aanhanger bent van de filosofische en religieuze denkbeelden waar hun makers door geïnspireerd zijn?

Deze en andere vragen komen aan de orde in de presentatie.

Jarek Kubacki

Ds. Jarek Kubacki komt oorspronkelijk uit Polen maar mede door zijn gecompliceerde etnische en levensbeschouwelijke achtergrond voelt hij zich in de eerste plaats een Europeaan maar ook iemand die aan verschillende geestesstromingen verbonden is. Theologie studeerde hij in Warschau, daarna in Kampen. Vervolgens deed hij zijn kerkelijke opleiding bij de Remonstranten in Leiden. Na een periode als AIO werd hij pastor van de Dominicusgemeente in Amsterdam en de Kritische Gemeente IJmond in Heemskerk. Op het moment werkt hij als 'voorganger met bijzondere opdracht' vanuit Vrijzinnigen Nederland in een verzorgingshuis in Zoetermeer en als predikant van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente IJmond.

LEVEN MET DE DOOD

Spreker Leo Fijen

Zondag 4 maart, 10.30 uur

Entree: € 7,00; aan de zaal voor Hoeksteenleden en –vrienden € 5,00; voor leden van de bibliotheek online via Ideal € 5,50; incl.koffie/thee.

Leven met de dood, dat is de titel van deze lezing door Leo Fijen. Vorig jaar nam deze goede verteller ons mee op ontdekkingsstocht naar de monnik in onszelf, vandaag vertelt hij over zijn eigen ervaringen met de dood. In zijn werk met reportages over rampen en drama's, maar vooral vanuit zijn eigen leven met de verhalen over het sterven van zijn ouders. En zijn boodschap is helder: durf stil te staan bij het afscheid en ervaar daardoor nog meer het geschenk van het leven.

Leo Fijen schreef een boek over het sterven van zijn vader, zijn nieuwe boek gaat over het afscheid van zijn moeder. En zijn voorbeelden zullen veel herkenning en troost oproepen.

Deze lezing wordt georganiseerd in samenwerking met de Bibliotheek aan de Vliet en vindt plaats in het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen Rozenboomlaan 119, Voorburg.

ECHO'S VAN LICHT Over de poëzie van Hans Andrus

Spreker Ruud Bartlema

Zondag 6 mei, 10.30 uur

Entree: € 7,00; voor Hoeksteenleden en –vrienden € 5,00; incl. koffie/thee

Hans Andrus

Hans Andrus wordt wel de dichter van het licht genoemd. En hoewel misschien een cliché, toch kun je, wanneer je z'n verzamelde gedichten op elke willekeurige bladzijde openslaat, niet ontkennen dat daar het woord licht voorkomt. Licht als levensprincipe, als verlangen naar heelheid of als metafoor voor de zingeving van het leven. Licht. Altijd weer licht. Waarom? Misschien wel omdat het in zijn kindjaren verre van licht geweest is.

Hans Andrus werd als Johan Wilhelm van der Zant in februari 1926 in Amsterdam geboren. Niet bedoeld en per ongeluk, terwijl z'n moeder er niet echt zeker van was of de vader ook werkelijk de vader was. Na een jaar scheidden zijn ouders en groeide het kind op in een moralistische omgeving met veel ruzies. Tientallen malen verhuisde

het gezin, waarbij de koffers tussen twee verhuizingen niet eens werden uitgepakt. Zo ontwikkelde Hans Andreus al vroeg een enorme hekel aan thuis en wanneer hij in 1943 als middelbare scholier zich stiekem inschrijft bij de Waffen SS, lijkt dat zijn kans om aan z'n familie te ontsnappen. Na een jaar komt hij dankzij de inspanningen van z'n stiefvader terug. Hans Andreus heeft de ervaringen uit deze SS opleidingsperiode altijd diep verborgen gehouden en het is tijdens zijn leven nooit tot een openlijke bekendmaking gekomen, hoewel hij daar altijd bang voor is geweest.

Na de oorlog vertrekt hij als zoveel kunstenaars naar Parijs en ontmoet er Odile Liénart met wie hij een stormachtig liefdesleven onderhoudt. Ze reizen naar het zuiden: Rome en de Italiaanse kust. Tijdens een verblijf op Elba raakt hij onder invloed van de felle zon in een acute psychose. Hij moet terug naar Holland en in een intensieve therapie komt hij langzaam

weer tot zichzelf. In tientallen gedichten reflecteert hij op de gebeurtenissen, waarin zich zijn leven voltrekt. Hij is een dichter die in zijn verzen zichzelf probeerde terug te vinden.

In 1995 verscheen er een magistrale biografie van Andreus van de hand van Jan van der Vegt,

een werk van vele jaren, waaruit een bijzonder beeld oprijst van een van Nederlands grootste 'moderne' dichters, die daarnaast ook een begenadigd schrijver van kinderboeken (*Meester Pompelmoes*) en hoorspelen was.

Bekende dichtbundels zijn *Muziek voor kijkdieren* (1952), *De sonnetten van de kleine waanzin* (1957), *De witte netten van zon en maan* (1974), *Holte van licht* (1975) en de postuum gepubliceerde *Laatste gedichten* (1977). In juni 1977 stierf Hans Andreus aan een slopende ziekte, 51 jaar oud.

Ruud Bartlema

Ruud Bartlema, beeldend kunstenaar en leraar Joodse Mystiek uit Soest, gaat in op zijn leven en dichtkunst en zal in een performance van voordracht en muziek een vertolking geven van een aantal van Hans Andreus' gedichten.

TWEEDE

- DAGEN VAN DE MAAND

Ruth

Voor deze bijeenkomsten geldt: vrije toegang

HET LEVENSVERHAAL VAN RUTH

Zondag 8 oktober, 10.30 uur

Vorbereiding en leiding: Marianne Geervliet en Wim Toes

Esther

HET LEVENSVERHAAL VAN ESTHER

Zondag 12 november, 10.30 uur

Vorbereiding en leiding: Marianne Geervliet en Wim Toes

JOODSE LEERVERHALEN UIT HET CHASSIDISME

11 februari, 10.30 uur

Joodse leerverhalen uit het chassidisme

Vorbereiding: Marijke van Proosdij, Ria Stoop en Katrijne Bezemer

Dans en muziek

Op deze zondag staan verhalen uit het chassidisme centraal. De chassidim vormden een groepering binnen het Oost-Europese Jodendom. Behalve door dans en muziek zijn zij bekend geworden vanwege hun spitse, humoristische leerverhalen. Martin Buber was een groot verzamelaar van teksten uit deze traditie. De verhalen die op de ochtend centraal staan worden omlijst met Joodse muziek en dia-beelden.

HET VERHAAL VAN SAUL EN DAVID

Zondag 8 april, 10.30 uur

Vorbereiding en leiding: Marianne Geervliet en Wim Toes

Saul en David

TAIZÉ VIERING

Zondag 13 mei, 10.30 uur

Leiding: drs. Katrijne Bezemer

Muzikale medewerking: Henriek Dijkstra

Op deze ochtend houden we een Taizé viering in ons kerkgebouw waarbij diverse liederen uit de Taizé traditie worden gezongen. Een Taizé viering heeft een meer mediatief karakter dan een kerkdienst met meer plaats voor stilte en ieders individuele bezinning. Er is geen overdenking maar er wordt wel een bijbelpassage gelezen.

Taizé is een bekende naam geworden door de oecumenische kloosterorde die daar in 1940 door de protestantse Broeder Roger Schütz is opgericht. Elk jaar komen 100.000 jongeren uit de hele wereld in Taizé bij elkaar voor ontmoeting, werk en gebed. In de loop der jaren is een liederencollectie in Taizé ontstaan waarvan een gedeelte meer algemeen bekend is geworden. De liederen zijn meestal kort in tekst en worden diverse keren herhaald, om een mediatief karakter te verkrijgen.

KOFFIECONCERTEN OP ZONDAGMORGEN

HERDENKINGSCONCERT

Zondag 26 november, 12.00 uur

Julia Bronkhorst, zang, Debora Nemko, piano

Een kort herdenkingsconcert met muziek van net ontsloten verboden componisten uit WO II, zoals Marcel Tyberg, Henriette Bosmans, en anderen.

Marcel Tyberg's muziek zal in het seizoen '17-'18 voor het eerst in Nederland te horen zijn dankzij het werk van sopraan Julia Bronkhorst en de Nederlandse componisten Norbert Wissing en Hans van Eck.

HET LEVEN VAN KURT WEILL IN SONGS, VERHAAL EN BEELD

Zondag 18 februari, 12.00 uur

Aukelien van Hoytema, zang en Carel Schweig, piano

Entree: € 7,00; voor Hoeksteenleden en -vrienden € 5,00; incl. koffie/thee

Kurt Weill was één van de interessantste componisten van de 20ste eeuw. Hij was zeer veelzijdig (zijn repertoire varieert van religieus, klassiek, cabaret, absurdistisch tot musical en filmmuziek) en hij maakte deel uit van de cultureel zeer opwindende en roerige Berlijnse periode tussen de twee wereldoorlogen in, maar ook van het Amerika tijdens de tweede wereldoorlog en vlak daarna.

Hij was bovendien de echtgenoot van één van de belangrijkste theater-persoonlijkheden van die tijd, Lotte Lenya. Hij schreef voor haar en zij maakte zijn liederen beroemd.

Kurt Weill is het meest bekend geworden door zijn samenwerking met (toneel)schrijver Bertolt Brecht, met zijn sterk links-georiënteerde theaterstukken.

Zowel Brecht als Weill ontvluchtten het Nazi-regime, maar gingen artistiek uit elkaar.

In haar Kurt Weill-programma vertelt Aukelien van Hoytema over deze boeiende persoonlijkheden en over hun belangrijke bijdrage aan muziek en theater in het kader van hun leven in die roerige tijden, uitgaande van een aantal door haar gezongen liederen.

Uiteraard zijn daar een aantal liederen bij uit de “Dreigroschenoper” en andere liederen, ontstaan uit de samenwerking Weill-Brecht of op teksten van Erich Kästner, maar ook Weills Franse repertoire en zijn songs uit musicals, die ontstonden na zijn emigratie naar Amerika, waarvan de teksten geschreven werden door grote Amerikaanse tekstdschrijvers als Ira Gershwin. Interessant is ook de song die Weill schreef voor de Amerikaanse oorlogsindustrie, die zich op volle kracht moest ontwikkelen tijdens de 2e wereldoorlog.

De liederen en songs zijn afwisselend bijtend, vrolijk, melancholiek, decadent en opzweepend. Zij vertolken vaak de gevoelens van vrouwen aan de onderkant van de maatschappij en aan de andere kant ook die van droomfiguren uit musicals.

HET BLAZERSENSEMBLE

Zondag 25 maart, 12.00 uur

Het ensemble Voor de Wind brengt deze ochtend een kort programma uit zijn repertoire.

Entree: € 7,00; voor Hoeksteenleden en –vrienden € 5,00; incl. koffie/thee

Voor de Wind is door een paar Delftse amateurmuzicanti in 2001 opgericht. Het is nu een trouwe groep van tien blazers (2x fluit, 2x hobo, 2x klarinet, 2x hoorn en 2x fagot) die om de drie weken repeteert onder leiding van Rob Kaptein en een paar concertjes per jaar verzorgt, soms in combinatie met een koor. Deze cyclus staan o.a. werken van Beethoven, Brahms en Albeniz op het programma.

TWEE KWARTETTEN CONCERT

Zondag 15 april, 12.00 uur

Het Homuskwartet en het Huygenskwartet

Entree: € 7,00; voor Hoeksteenleden en –vrienden € 5,00; incl. koffie/thee

Zangkwartet Homus is in 2010 opgericht door Julia Bronkhorst, en heeft een jaar geleden een herstart gekregen. Het bestaat uit Anke Muusse, sopraan, Sophie ten Horn, alt, Martin Holling, tenor en Frits Muusse, bas. De begeleiding op de piano is in handen van Edwin Vermeij. Het kwartet wordt gecoached door Julia Bronkhorst en Takasi Mizumoto.

Hoewel het Huygens kwartet in de lange geschiedenis van haar bestaan een geleidelijk wisselende samenstelling had, is de constante factor altiste Anneke Rijers, die het kwartet opgericht heeft. In de huidige samenstelling spelen voorts mee: Mariella de Sterke, eerste viool, Frits Muusse, tweede viool en Goedele Roos, cello.

ONTMOETING

Op elke eerste donderdag van de maand is er gelegenheid om bekenden en onbekenden in de koffieruimte te ontmoeten.

In plaats van ‘alleen te zijn tussen vele mensen’ geeft OntMoeting gelegenheid voor aanspraak, voor wie een luisterend oor zoekt of alleen maar even rust en stilte in de kerkzaal nodig heeft.

U hoeft zich niet op te geven maar kunt zo binnenlopen.

De eerste datum is donderdag 7 september 2017, van 10.30-12.00 uur. Voor informatie: Marianne Geervliet, tel. 070 383 15 15 of mar.geervliet@ziggo.nl

LEES- EN GESPREKSKRINGEN

Gesprekskring: *De filosofie van De kleine Prins*

De Franse beroespiloot Antoine de Saint-Exupéry bedacht het boek *De kleine Prins* toen hij met zijn vliegtuigje in de Sahara was neergestort. De kleine prins, die afkomstig is van een andere planeet, vertelt Exupéry bijzondere verhalen van zijn thuisland maar ook over zijn ontmoetingen met andere planeet-bewoners. Het is een verhaal voor jong en oud waarin diepe wijsheden verborgen liggen. In deze gesprekskring gaan we in op enkele wijze 'lessen' van de kleine prins.

NB Het is voor deelname aan de kring niet nodig dat u in het bezit van het boek bent.

Leiding: drs. Katrijne Bezemer

Drie bijeenkomsten op dinsdagen: 17 oktober, 7 november, 28 november

Tijd: 15.00 -16.30 uur

Kosten: voor leden en vrienden van de Hoeksteen: geen; voor anderen € 15,00 voor alle bijeenkomsten, inclusief koffie en thee.

Opgave: op de lijst in de kerk of via Katrijne Bezemer 071-5320438/kbezemer@iroka.nl

Maximaal aantal deelnemers 14.

Avondkring *Spinoza 2*

Deze kring is een vervolg op de kring *Spinoza's Intuïtie* van vorig seizoen. De kring is gesloten voor nieuwe deelnemers.

Leiding: drs Katrijne Bezemer

Drie bijeenkomsten op donderdagen: 26 oktober, 16 november, 30 november

Kosten: Er wordt een bijdrage gevraagd voor koffie/thee en kopieën.

Tijd: 19.45 -21.30 uur

SENECA · G
ELUKKIG
LEVEN · G
ELUKKIG · IS · HIJ
DIE · TEVREDEN
IS · MET · ZIJN · HU
IDIGE · LOT · HOE
DAT · OOK · MAG
ZIJN · GELUKKI
G · IS · HIJ · DIE · TEV
REDEN · IS · MET
ZIJN · HUIDIGE · L
BOOM · KLEINE · KLASSEKEN

Avondkring: *Seneca en gelukkig leven*

Velen zijn op zoek naar geluk. Volgens Seneca, een Romeins staatsman (4 v. Chr. – A.D. 65), ligt de bron van ons geluk of ongeluk in onszelf en is gelukkig zijn aan te leren. Seneca geeft daarvoor diverse handreikingen. In de gesprekskring lezen we zijn teksten over Gelukkig leven in Nederlandse vertaling.

Lucius Annaeus Seneca, geboren in Corduba (het huidige Cordoba) werd opgeleid tot redenaar. Hij had in de positie van quaestor ook relaties met de politiek, c.q. de Romeinse keizers van zijn tijd. Seneca's denkbeelden zijn beïnvloed door de filosofie van de Stoa die een leven vrij van 'storende passies', in harmonie met de kosmos voorstonden. De dialogen waaruit *Gelukkig leven* bestaat zijn ethische essays die voor onze tijd nog zeer actueel zijn.

De deelnemers wordt gevraagd zelf voorafgaande aan de kring het boekje *Seneca, Gelukkig leven*, vert. T.H. Janssen, Boom, Amsterdam

2006/2015 (kosten € 9,95) uit de serie Kleine Klassieken aan te schaffen.

Leiding: drs. Katrijne Bezemer

Vier bijeenkomsten op donderdagen 2 november, 23 november, 7 december en 11 januari

Tijd: 19.45 -21.30 uur

Kosten: voor leden en vrienden van De Hoeksteen: geen; voor anderen € 15,00 voor alle bijeenkomsten, inclusief koffie en thee.

Opgave: via de lijst in de kerk of via Katrijne Bezemer 071-5320438 / kbezemer@iroka.nl

Maximaal aantal deelnemers **14**

Gesprekskring: *Hier ben ik*

In 2017 kwam het boek, Hier ben ik. De stille generatie (Mercurius Media) van Sander Pardon uit. Volgens de auteur heeft het de ambitie en functie van een document dat laat zien dat de winterperiode in ons leven er net zo toe doet als de andere drie seizoenen. Het boek bestaat uit korte interviews met mensen die in 1937 of daarvoor geboren zijn met vragen over hun leven, familie, werk en hun huidige situatie. De verhalen zijn intrigerend en zetten je aan om ook je eigen leven eens onder de loep te nemen. Op basis van enkele interviews bespreken we opkomende thema's. Zijn de ouderen van nu trouwens wel een 'stille generatie' zoals de auteur stelt? Waar heeft u voor op de barricades gestaan?

NB: Het is niet nodig in het bezit van het boek te zijn om aan deze kring deel te nemen.

Leiding: Drs. Katrijne Bezemer

Dinsdagen: 16 januari, 20 februari, 20 maart, 17 april

Tijd: 15.00 -16.30 uur

Kosten: voor leden en vrienden van De Hoeksteen: geen; voor anderen € 15,00 voor vier bijeenkomsten inclusief koffie en thee.

Opgave : op de lijst in de kerk of bij Katrijne Bezemer 071-5320438 / kbezemer@iroka.nl

Maximaal aantal deelnemers **14**

Avondkring: *Overdenkingen van meester Eckhart*

Meester Eckhart is een middeleeuws mysticus die weer zeer in de belangstelling staat. Diverse geschriften en preken van hem zijn opnieuw uitgegeven. Daarin komen vraagstukken naar voren over religie in het dagelijks leven, de eigen zoektocht naar het Zelf en de verbinding met God. Eckhart schrijft heel sprankelend en direct en sluit aan bij het moderne levensgevoel waarin mensen een individuele zoektocht willen maken. Misschien is hij ook weer populair omdat velen betekenis en rust zoeken in de drukte van alledag. We lezen in deze kring verschillende originele teksten en spreuken van meester Eckhart en gaan daar over in gesprek.

De te lezen teksten worden op de eerste bijeenkomst uitgereikt.

Leiding. Drs. Katrijne Bezemer

Donderdagen: 18 januari, 8 februari, 8 maart, 12 april

Tijd: 19.45 -21.30 uur

Kosten: Voor leden en vrienden van De Hoeksteen: geen; voor anderen € 15,00 voor vier bijeenkomsten.

Opgave op de lijst in de kerk of bij Katrijne Bezemer 071-5320438/
kbezemer@iroka.nl

Maximaal aantal deelnemers: **14**

de klassieker leeskring – *Grieks in het Gras; Latijn op het Land*

Leeskringen Grieks en Latijn

In deze twee vaste kringen lezen we Griekse en Latijnse teksten waarbij steeds Nederlandse vertalingen beschikbaar zijn. De leden scheppen er echter een genoegen in om zelf aan de hand van woordenboek en grammatica een eigen visie te vormen op betekenis en herkomst van de tekst.

Parate of diepgaande beheersing van Grieks of Latijn is niet vereist om met plezier aan een van deze of aan beide kringen deel te kunnen nemen. Deelnemers zijn vrij in de mate van voorbereiding, waardoor de bijeenkomsten in een ongedwongen sfeer plaats vinden.

Nieuwe deelnemers van binnen of buiten de vereniging zijn welkom; van niet-leden of -vrienden wordt een vrije bestuursbijdrage gevraagd (voor bankrekening zie colofon). Kosten van tekstkopieën e. d. worden per bijeenkomst verrekend.

De bijeenkomsten vinden plaats op dinsdagmiddag, aanvang 14.00 uur, roulerend bij een der leden in Voorburg of omliggende gemeenten.

Leesteksten:

Grieks: *Evangelie van Marcus 11116*

Latijn: *Erasmus; correspondentie met Luther en grepen uit andere proza van Erasmus*

Grieks: 5 september, 14 november, 2 januari, 13 maart, 8 mei, 3 juli

Latijn: 3 oktober, 12 december, 13 februari, 3 april, 5 juni, 7 augustus

inl.: Ton Spruijt, tel. 070 347 28 07, e-mail agspruijt@gmail.com

EN VERDER.....

FILMMIDDAGEN

Film in De Hoeksteen

Op dinsdag 6 februari en donderdag 15 februari bekijken we de film *Eline Vere* die gebaseerd is op het gelijknamige boek van Louis Couperus.

De film speelt eind 19e eeuw in de kring van de gegoede burgers van Den Haag met haar regels en conventies. De hoofdpersoon in de film, Eline Vere, is een jonge en knappe vrouw die probeert in deze omgeving haar geluk te vinden. Maar haar wereld is te beperkend voor haar dromen en voor een vrijgevochten leven. (Regisseur Harry Kümel met Monique van de Ven, Marinanne Basler, Thom Hoffman).

Aanvang op zowel dinsdag 6 februari als donderdag 15 februari, 15.00 uur. Afsluiting 17.00 uur.

Opgave is niet nodig.

KERKPROEVERIJ IN DE HOEKSTEEN

Zaterdag 9 september zal van 10.00 tot 15.00 uur een *informatiemarkt* worden gehouden gebaseerd op het nieuwe jaarprogramma 2017 - 2018. Het gebouw zal geopend zijn voor belangstellenden. Het is een idee van de landelijke Raad van kerken en de EO om mensen weer kennis te laten maken met de kerken.

INZAMELING VOEDSELBANK

Zaterdag 10 november van 10.00 tot 15.00 uur staat de Hoeksteen open voor het in ontvangst nemen van goederen t.b.v. de voedselbank Leidschendam- Voorburg. Alle kerken in Leidschendam en Voorburg doen hieraan mee.

NIEUWJAARSBIJENKOMST

Zondag 7 januari, 12.00 uur

Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst zal het Muze-ensemble een muzikale bijdrage verzorgen met muziek van Purcell, Vivaldi, Schubert en anderen.

Het Muze-ensemble bestaat uit Anke Muusse, zang en contrabas, Frits Muusse, zang en viool en Arda Derksen, piano.

VIERING BEVRIJDINGS DAG

Op zaterdag 5 mei om 10.30 uur is er een feestelijke bijeenkomst in De Hoeksteen om bevrijdingsdag gezamenlijk te gedenken met koffie + toebehoren en een kort programma van muziek en poëzie.

Leiding: Katrijne Bezemer en Marianne Geervliet, opgave is niet nodig, iedereen is welkom.

THEEMIDDAG

Vrijdag 10 augustus 14.30 uur

Eens per jaar wordt in de zomer een thememiddag georganiseerd, waarbij we elkaar kunnen ontmoeten en gezamenlijk kunnen genieten van meegebrachte lekkernijen. Nadere informatie volgt t.z.t. in Stemmen.

DE CONTACTGROEP

Het pastoraat binnen De Hoeksteen wordt verzorgd door ds. Katrijne Bezemer. Zij wordt daarin bijgestaan door een aantal vrijwilligers die de taak op zich genomen hebben om contact met de leden van onze vereniging te onderhouden.

Het werk van de contactgroep wordt gecoördineerd door mw. Geerke Spruijt.

Wanneer u een bezoekje van een lid van deze contactgroep op prijs stelt, i.v.m. ziekte of gewoon voor de gezelligheid, dan kunt u haar bellen, tel. 070-347 28 07.

De andere leden van de contactgroep zijn mw. Gerty Hornman, mw. Willemien de Kieft en mw. Henny van Wingerden.

Het is overigens niet de bedoeling dat deze bezoeken in de plaats komen van de meer pastoraal gerichte contacten die ds. Bezemer met onze leden pleegt te hebben.

HET HOEKSTEENKOOR

Het Hoeksteenkoor bestaat al sinds 1934. Het koor verleent regelmatig medewerking aan de kerkdiensten en treedt ook op bij bijzondere gelegenheden. Sinds 2012 is Frits Muusse dirigent. De repetities zijn *elke woensdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur* in het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen. Rozenboomlaan 119, Voorburg.

Frits Muusse is naast dirigent van het Hoeksteenkoor ook violist in het Huygenskwartet en hij zingt in het Homus kwartet. Hij heeft al op jonge leeftijd gekozen voor de viool. Heel veel later, in de GGZ instelling waar hij op dat moment werkzaam was, richtte hij een personeelskoor op waarvan hij tot aan zijn pensioen dirigent was. Om zangers beter te kunnen coachen nam hij zangles bij Julia Bronkhorst. Tijdens de repetities in De Hoeksteen wordt intensief gewerkt in een ontspannen sfeer, waarbij altijd de vreugde van het muziek maken voorop staat.

Wanneer u graag wilt komen zingen dan bent u van harte welkom. Het repertoire bevat naast uiteraard liederen in het Nederlands ook werken in het Engels, Duits, Frans, Russisch en Latijn.

Wilt u meer informatie, of wilt u donateur worden, neemt u dan contact op met dhr. W. Toes, tel. 070 211 77 12, wim_toes@hotmail.com.

PROGRAMMA IN SASSENHEIM

Op zondag 17 september om 10.00 uur vindt de oecumenische parkdienst plaats waar alle kerken in Sassenheim aan meewerken. Deze wordt gehouden in *Park Rusthoff*.

Kerkdiensten en koffieochtenden

Regelmatig is er een koffieochtend of kerkelijke viering in Sassenheim. De data daarvan worden in onderling overleg afgesproken.

In het kader van het programma Vorming en Toerusting in Sassenheim:

Lezing: Het milieu en duurzaamheid in de wereldgodsdiensten
woensdag 6 december, 20.00 uur
Spreker : drs. Katrijne Bezemer

Duurzaam leven is een begrip waar we vertrouwd mee zijn geraakt. Het staat voor zorg voor de leefomgeving, natuur en milieu om de wereld mooi, leefbaar en veelkleurig te houden. Ook de kerken hebben zich de laatste jaren met dit onderwerp bezig gehouden met aanbevelingen en discussies. Een belangrijke vraag bij het mogelijke succes van maatregelen op wereldschaal is wat de wereldgodsdiensten over dit onderwerp denken. Hoe verhoudt zich de mens tot de natuur in het boeddhisme? Wat zegt het christendom over de verhouding met de dieren? Helpen deze visies of werpen die juist extra obstakels op? (Een lezing met afbeeldingen.)

Plaats: Witte Zaal in de Julianakerk, Julianalaan 6, 2171 CZ Sassenheim
Tijd: 20.00 - 21.45 uur

IN OEGSTGEEST

Vanuit het N.A.C. de Jong fonds heeft het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen in het seizoen 2017-2018 de volgende activiteit in Oegstgeest georganiseerd:

Gesprekskring: Naar innerlijke stilte

Innerlijke stilte heeft te maken met in het NU verkeren zonder ballast van het verleden en ongerustheid over de toekomst. Naast mindfulness dat zijn oorsprong heeft in het boeddhisme heeft ook het christendom veel waardevols te bieden op dit terrein.

In de kring lezen we diverse Bijbelteksten waar we met elkaar over in gesprek gaan.

We luisteren en selecteren 'onze' muziek en diepen onze eigen bron van stilte en rust op. In deze cursus wordt niet gemediteerd. We gaan op actieve wijze op weg naar mindfulness, zijn in het nu.

Leiding: Drs. Katrijne Bezemer.

Zij is theoloog en historicus en werkt als voorganger bij het Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen in Voorburg en De Kapel in Bloemendaal. Zij is geregeld gastpredikant bij de voormalige VVP in Oegstgeest geweest.

Maximaal aantal deelnemers 14

Plaats: Dorpscentrum, Lijtweg 9, 2341 HA, Oegstgeest

Data: 4 donderdagmiddagen 15.00 -16.30 uur: 22 februari, 22 maart, 19 april en 17 mei

Kosten: Deze kring wordt aangeboden vanuit het Mw. N.A.C. de Jong fonds; er zijn geen kosten aan deelname verbonden.

Opgave en info: drs. K. Bezemer: kbezemer@iroka.nl of tel. 071-5320438, o.v.v. eigen mailadres en/of telefoonnummer

Colofon

Indien onbestelbaar: Rozenboomlaan 119, 2274 HK Voorburg

VRIJZINNIG CENTRUM DE HOEKSTEEN

COLOFON

Voorganger:

Ds. Katrijne Bezemer
Floris Versterlaan 23
2343 RV Oegstgeest
Tel.: 071-5320438
kbezemer@iroka.nl

Bestuur:

Voorzitter
S.J. van Proosdij
Tel.: 070 386 86 85
s.j.v.proosdij@gmail.com

Vicevoorzitter
W. Toes
Tel.: 06 522 61 467
wim_toes@hotmail.com

Secretaris
mw. G. Vallenduuk-Visser
Tel.: 0252-213 998
secretarishoeksteen@gmail.com

Penningmeester

mw. M.P.E. Geervliet- Struikenkamp
Tel.: 070 383 15 15
penningmeesterhoeksteen@gmail.com

Bestuurslid

Verhuur
J.J. Jager
Tel.: 06 206 17 539
jagerjjan@gmail.com

Contactpersoon

Sassenheim/Lisse e.o.
mw. G. Vallenduuk-Visser
Tel.: 0252 213 998
ivallenduuk@gmail.com

Eindredactie

A.G. Spruijt
Tel.: 070-347 28 07
agspruijt@gmail.com

website vereniging

www.vrijzinnigcentrumdehoeksteen.nl

website Raad van Kerken

www.kerkpleinleidschendamvoorburg.nl

Bankrekening: NL 93 INGB 0000 137735 t.n.v. Vereniging Vrijzinnig Godsdienstigen Voorburg